[1]कृषः-कर्षः, [2]अमन्दकर्षी,[A] कर्षः, [3]सङ्कर्षणः, चिकृक्षुः, चरीकृषः ;
क्रष्टव्यम्-कर्ष्टव्यम्, कर्षयितव्यम्, चिकृक्षितव्यम्, चरीकृषितव्यम् ;
कर्षणीयम्, कर्षणीयम्, चिकृक्षणीयम्, चरीकृषणीयम् ;
[4]कृष्यम्, कर्ष्यम्, चिकृक्ष्यम्, चरीकृष्यम् ;
ईषत्कर्षः-दुष्कर्षः-सुकर्षः ; — —
कृष्यमाणः, कर्ष्यमाणः, चिकृक्ष्यमाणः, चरीकृष्यमाणः ;
कर्षः, निष्कर्षः, कर्षः, चिकृक्षः, चरीकृषः ;
क्रष्टुम्-कर्ष्टुम्, कर्षयितुम्, चिकृक्षितुम्, चरीकृषितुम् ;
कृष्टिः, [5]कृषिः, कर्षणा, चिकृक्षा, चरीकृषा ;
कर्षणम्, कर्षणम्, चिकृक्षणम्, चरीकृषणम् ;
कृष्ट्वा, कर्षयित्वा, चिकृक्षित्वा, चरीकृषित्वा ;
विकृष्य-आकृष्य, सङ्कर्ष्य, सञ्चिकृक्ष्य, सञ्चरीकृष्य ;
[6]पाण्युपकर्षं-पाणावुपकर्षं-पाणिनोपकर्षं (धानाः संगृह्णाति) ;
[7]द्व्यङ्गुलोत्कर्षं [इक्षुखण्डं च्छिनत्ति], द्व्यङ्गुलेनोत्कर्षं[वा]द्व्यङ्गुले उत्कर्षं,
कर्षम् २, } कर्षम् २, } चिकृक्षम् २, } चरीकृषम् २ ; }
कृष्ट्वा २, } कर्षयित्वा २, } चिकृक्षित्वा २, } चरीकृषित्वा २. }
[8]कृष्णः,[B]

---

1. पचादिषु (3-1-134) पाठात् 'कर्षः' इति **क्षीरतरङ्गिणी**। इगुपधलक्षणे (3-1-135) कप्रत्यये 'कृषः' इति **माधवधातुवृत्तौ**।
2. 'सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये' (3-2-78) इति णिनिः।
3. नन्द्यादिपाठात् (3-1-134) ण्यन्ताम् कर्तरि ल्युः।
4. 'ऋदुपधात्—' (3-1-110) इति क्यप्।
5. 'इक् कृष्यादिभ्यः' (वा. 3-3-108) इति भावे इक् प्रत्ययः।
6. 'सप्तम्यां चोपपीडरुधकर्षः' (3-4-49) इति णमुल्। 'तृतीयाप्रभृतीन्यन्यतरस्याम्' (2-2-21) इति समासविकल्पः।
7. 'प्रमाणे च' (3-4-51) इति णमुल्। पूर्ववत् समासविकल्पः।
8. औणादिकः [द.उ. 5-37] नक् प्रत्ययः। 'रषाभ्यां नो णः समानपदे' (8-4-1) इति णत्वम्। भक्तानामार्तिं कर्षतीति **कृष्णः** इति व्युत्पत्तिः।

A. 'तान् लक्ष्मणः सन्नतवामजङ्घो जघान शुद्धेषु**रमन्दकर्षी**॥' भ-का. 2-31.

B. 'कृत्वा स कृत्यं दशनांशुगौरं **कृष्णं** ययौ दैत्यनिदाघमेघम्॥' धा. का. 2-40.